

дусі відкритості, прийняття інших народів, їхніх цінностей та культури; по-друге, прищеплення ідеї альтруїзму та поваги до інших, неупередженого ставлення до різних категорій осіб; по-третє, використання ненасильницьких засобів при вирішенні конфліктів та відмова від невиправданого насильства.

Брак досвіду, культури спілкування, незнання людських розбіжностей породжують інтолерантність. Єдиний спосіб протистояти цьому – підвищувати культурно-освітній рівень підростаючого покоління.

Отже, сучасний стан розвитку людини й суспільства вимагає від майбутнього поліцейського володіння не лише певними теоретичними знаннями, спеціальними уміннями та навичками, а й системою демократичних цінностей. Серед яких вагоме місце посідає саме толерантність.

Список бібліографічних посилань

1. Декларація принципів толерантності // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_503 (дата звернення: 07.11.2017).
2. Філософський енциклопедичний словник. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2004. 1440 с.
4. Завірюха Л. А. Оволодіння засадами толерантності у студентському середовищі. *Педагогіка толерантності*. 2003. № 2. С. 76–87.
5. Мельничук М. І. Використання тренінгів у формуванні толерантності майбутніх соціальних працівників. *Вісник Черкаського університету. Педагогічні науки*. 2008. Вип. 121. С. 82–88.

Одержано 08.11.2017

УДК 342.734.5

Олена Миколаївна ЦІЛЬМАК,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії

Одеського державного університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

На сучасному етапі реформування української системи вищої освіти відбувається переорієнтування усіх вищих навчальних закладів (надалі – ВНЗ) на компетентнісно зорієнтований підхід. Метою якого є розвиток та формування в осіб, які навчаються, певних типів, видів і підвидів компетентностей шляхом комплексного засвоєння необхідних знань і способів практичної діяльності.

Слід підкреслити, що у Державній програмі «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» наголошується, що важливим завданням вітчизняної освіти, від успішності вирішення якого визначальною мірою залежатиме розвиток країни та її місце у світовій спільноті, є підготовка підростаючого покоління до життя і діяльності в умовах сучасного інформатизованого суспільства. Тому, під час підготовки фахівців для органів та підрозділів Національної поліції, необхідно у курсантів ВНЗ МВС України формувати інформаційно-технологічну компетентність.

Основні положення інформаційно-технологічної компетентності у своїх працях розглядали: П. Р. Атутов, С. Я. Батишев, А. П. Беляєва, М. О. Жиделєв, Ю. Г. Осовський, С. А. Шапоринський та ін.

На нашу думку, під **інформаційно-технологічною компетентністю** слід розуміти – здатність поліцейського застосовувати та використовувати новітні інноваційні інформаційні технології у правозастосовній діяльності. Складовими, що детермінують інформаційно-технологічну компетентність поліцейського, є взаємозалежні та взаємообумовлені між собою професійно важливі [1]: знання, уміння, навички, звички, якості, здібності, мотивація, професійно-психологічна готовність та досвід.

Слід наголосити на тому, що під час формування у курсантів інформаційно-технологічної компетентності науково-педагогічний персонал ВНЗ повинен у Програмах та робочих програмах чітко визначати зміст знань та умінь за двома напрямками – загальні (саме ті знання, які важливі не тільки для професійної діяльності поліцейського) та спеціальні (вузько спрямовані специфічні

знання, уміння та навички, які стосуються лише професійної діяльності). Саме це сприятиме конкретному оцінюванню ступеню сформованості інформаційно-технологічної компетентності.

Що стосується навичок. Як відомо, навички – це сформовані автоматизовані інстинктоподібні дії, що реалізуються на рівні несвідомого контролю.

Навички є важливими компонентами вмінь. Вони утворюються шляхом заучування (через повторення) певних рухів, необхідних для виконання відповідних дій [2]. Тому, необхідно ураховувати, що технологічні навички у курсантів ВНЗ розвиваються та формуються саме на під час практичних занять та самостійної підготовки.

Зрозуміло, що навички взаємопов'язані зі звичками та досвідом, які реалізуються через застосування телекомунікаційних та інформаційних технологій для автоматизації та удосконалення професійної діяльності.

Вагомим компонентом, що детермінує інформаційно-технологічну компетентність поліцейського, є групи професійно важливих інтелектуальних, емоційно-вольових, комунікативних, моральних якостей. Зазначені професійно важливі якості повинні також формуватися під час навчального процесу.

Наступною складовою інформаційно-технологічної компетентності поліцейського є мотивація, яка визначається у: а) бажанні курсанта розширювати знання у галузі інформаційно-комунікаційних технологій; б) потребі курсанта самовдосконалюватися та розвивати власну інформаційно-технологічну компетентність; г) мотиві курсанта розширювати знання та удосконалювати уміння у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Тому, необхідно формувати під час навчального процесу саме бажання, потреби та мотиви самовдосконалення та саморозвитку у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

Слід підкреслити, що розвиваючи у курсантів ВНЗ інформаційно-технологічну компетентність, необхідно сформувати у них професійно-психологічну готовність до ефективного процесу використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі виконання правозастосовної діяльності.

Отже, сучасний поліцейський повинен бути добре обізнаним фахівцем у телекомунікаційних та інформаційних технологіях. Розвиток саме цих взаємопов'язаних складових інформаційно-технологічної компетентності сприятиме осучасненню правозастосовної діяльності.

Таким чином, процес підготовки фахівців для органів та підрозділів Національної поліції повинен розвивати та формувати у осіб, які навчаються, певні види і підвиди компетентностей. Для цього ВНЗ МВС України необхідно: 1) визначити перелік видів і підвидів компетентностей, які повинні бути сформовані у поліцейського (представника певної професії); 2) розробити компетентнісну модель фахівця певної поліцейської професії та побудувати ідеальний, оптимальний та мінімальний компетентнісний профіль підготовки; 3) удосконалити нормативно-правове регулювання діяльності та підготовку фахівців для органів та підрозділів Національної поліції у ВНЗ МВС України; 4) запровадити високоефективні форми, методи та прийоми розвитку особистісної спроможності кваліфіковано здійснювати правозастосовну діяльність.

Список бібліографічних посилань

1. Цільмак О. М. Професіогенез компетентності фахівців кримінальної міліції: теорія та практика : монографія. Одеса : РВВ ОДУВС, 2011. 432 с.
2. Шишов С. Е. Понятие компетенции в контексте качества образования. *Стандарты и мониторинг в образовании*. 1999. № 2. С. 30–34.

Одержано 09.11.2017

УДК 159.99

Олександра Григорівна ЧЕБУКІНА,

слухач магістратури Національної академії внутрішніх справ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРОРИЗМУ

На теперішній час велику небезпеку для всього людства представляє таке явище, як тероризм, який набирає останнім часом все більшого розмаху. Головною проблемою є те, що він має транснаціональну поширеність.